

Cartouche bereikte weldra zijn hut, waar hij tot zijn grote verbazing Sus Morré bemerkte.

— Ik heb u vergeefs gewacht! riep hij boos. Hebt ge mijn geroep niet gehoord?

— Neen, kapitein, antwoordde de jongeling kalm.

— Ik ben toch niet hees; al uw makkers vernamen de kreet wel.

De notaris had nu gaarne zijn beschuldigingen tegen Morré geuit, maar men begrijpt licht, dat hij er niet de moed toe had.

— Ge moogt blij zijn, dat ik u niet vergezeld heb, kapitein, hernam Sus.

— Spot ge nog!

Cartouche's ogen vlamden.

Zou Morré het wagen hier in 't openbaar oproerig te zijn?

— Ik ben ernstig, kapitein, hernam de jongeling rustig. Ondervraag uw schildwacht!

— Wat is er dan gebeurd? riep de overste ontevreden en driftig.

Nu trad Liza buiten.

— Weinig scheelde het of ge vindt me niet meer levend, zei ze tot haar man.

— Wat! Maar zijn die kerels dan allen stom!

— Laat de notaris spreken, hij is uw plaatsvervanger geweest, hernam Morré honend.

— Ja, notaris, waarom zwijgt gij?

— Kapitein, er was brand... en wij snelden er heen en intussen kwam Stijn hier...

— Stijn! schreeuwde Cartouche driftig. Wat wilde hij doen?

— Mij vermoorden! riep Liza.

— Hel en duivel, u vermoorden! En waar is Stijn?

— Hij ligt ginds geboeid, zei de notaris. Wij hebben hem overmeesterd.

— Morré heeft het gedaan, Morré heeft mij het leven gered! hernam de vrouw. Zonder Sus' hulp ware ik nu een lijk.

BAKELANDT

DE
LOTELINGEN

En nu verhaalde ze alles wat er gebeurd was.

— Notaris, gij hoeft nimmer meer mijn plaats te vervullen, zei de hoofdman spottend. Ik zou nog iemand anders moeten aanstellen om op u te passen.

Morré lachte smadelijk.

— Breng Stijn hier! gebod de hoofdman.

Men sleurde de gevangene naderbij.

— Hond! schreeuwde Cartouche woedend, en hij gaf de kerel een stamp.

— Ontbind me en vecht tegen me, man tegen man, zo ge durft, riep Stijn.

— Vechten met u! U laten ophangen, dat zal ik doen! hernam Cartouche.

Ha! ge wildet hier moorden!

— Waarom moest ge mij gisteren zo honen? Waarmede had ik dat verdiend? vroeg de gevangene. Ge durft veel, als ge omringd zijt van uw slaven. Ontbind me, en meet u met mij, zo ge durft. Ge durft echter niet, lafaard!

— Ik, een lafaard! siste Cartouche.

— Vecht dan tegen me!

— Dat zijt ge me niet waard!

— Uitvluchten, lafaard!

— Zwijs of ik dood u zonder uitstel!

— En allen, die bij u staan, zijn lafaards!

Zij sidderen voor u... ik heb u nimmer gevreesd Cartouche.

— Dat zijn allemaal woorden. Gij hebt de bende verraden.

— Ik heb niemand verraden!

— Hebt gij mijn wijf niet willen kapot maken. Hebt ge mijn afwezigheid niet gebruikt om een persoon, die heilig is voor de bende, van kant te willen helpen?

— Dat wijf heeft niets te zien met de bende. Mijn eed heb ik hierdoor niet gebroken, want zij is alleen een voorwerp van plezier voor u.

Cartouche werd purper.

— Werdt ge dan niet, als alle anderen, opgeroepen om uw makkers te verlossen. Dat is al een eerste ongehoorzaamheid. Dan hebt ge uw hut in brand gestoken om de aandacht der anderen af te leiden en toen zijt ge naar hier gekomen om mijn vrouw te vermoorden. Is dit geen verraad?

— Ja, zei Morré, en er is nog meer.

— Wat dan, Morré?

— Hij heeft de grofste bedreigingen tegenover u uitgesproken en gezeid dat hij u ook een manneke minder zou maken.

— Leugenaar! tierde Stijn.

— Wat ik u zeg is de zuivere waarheid, kapitein. Ik moet bekennen dat ik tegenover u ook wat wrokkig was, maar toen ik Stijn hoorde spreken, heb ik mijn oren moeten stoppen van ergernis. Ik heb hem dan vermaand gedwee te zijn en aan zijn eed te denken.

— Valsaard! tierde opnieuw Stijn.

— Ik zweer u dat ik de zuivere waarheid spreek, kapitein, vervolgde Morré.

— Ja, ja, ik geloof u.

En zich tot de Uil wendend vroeg hij:

— Wat hebt ge hierop te antwoorden?

— Ik vraag maar een zaak, dat is van mijn boeien los te doen opdat ik Morr  een mes in 't hart zou kunnen planten.

— En wat nog ?

— Met u te vechten, kapitein. Ik neem niet aan dat gij mij mijn lief onsteelt en mij dan nog als getuige het huwelijk doet bijwonen. Wij zijn malkander trouw en steun verschuldigd, ik neem zulks aan, maar dan moet men zich ook onthouden van alle tergerij.

— Gij bekent dus wat Morr  van u zegt ?

— Ja.

— Gij wildet mij kapot maken ?

— Ja.

— En mijn vrouw ook ?

— Ja, vervloekt !

— Maakt een strop gereed ! beval de hoofdman.

Er werd onmiddellijk aan dat bevel voldaan.

— Aan die boom, hernam de kapitein. Vlug, slaat de koord om deze tak. En de roversbaas wees zelf een kloeke tak aan.

Stijn braakte allerlei verwensingen uit.

— Makkers, laat gij mij vermoorden, riep hij in doodsangst, nu hij zag, dat zijn leven op het spel stond.

— Ha ! hij smeekt al om genade, spotte de kapitein. Hij laat zijn grote woorden varen. Maar uw vonnis is geveld.

— Gij hebt het recht niet mij te doden !

— Ik heb dat recht wel ! Ge hebt uw eed geschonden, en verdient uw straf.

— Gij hebt ook uw eed geschonden. Ge hebt uw mannen bescherming beloofd en zonder reden hoondet ge me !

— We zullen nu niet meer redetwisten, jongen, gij moet hangen.

— Gij zijt wreed ! Ei, mannen, laat ge uw makker ombrengen ! Weet ge niet, dat ook dit lot morgen het uwe worden kan ?

— Als ze verraders worden gewis ! zei Cartouche kalm. Allo, « notaris », sla die kerel de strop om de nek !

De aangesprokene schrok geweldig.

— Ik, kapitein, ik ! stamelde hij.

— Ja, gij ! Verstaat ge me niet ?

— Maar, kapitein...

— Durft ge misschien niet ?

— Ik hem ophangen...

— En gij wilt luitenant worden, gij wilt plaatsvervanger van de kapitein zijn ! Zult ge gehoorzamen « notaris » !

De jonkman beefde over al zijn leden. Toch nam hij de strop op, want hij durfde niet ongehoorzaam zijn.

— Kapitein, deernis ! jammerde Stijn. Ach, dood me niet ! Ik wist niet wat ik deed !

— Ge hadt het moeten weten ! Notaris, sla de koord om de boom.

De jongeling wierp het touw omhoog, maar miste het doel.

Zijn hand beefde te zeer.

— Rapper ! hernam Cartouche.

BAKELANDT

DE
LOTELINGEN

[Small, illegible text at the bottom center]

Nogmaals wierp de ongelukkige verkeerd.

— Gij zijt een kerel! spotte de hoofdman.

Morré, help hem!

Sus wierp behendig de koord over de tak.

— Genade! genade! hilde Stijn. Ach, dood me niet! Vergiffenis, kapitein!

— Hij heeft mij wel willen vermoorden! riep Liza, bang dat haar man zijn vonnis veranderen zou.

Morré hing reeds aan 't touw.

— Notaris, ge trekt niet, zei hij.

— Wilt ge liever aan 't ander eind der koord hangen? vroeg Cartouche aan de bevende jonkman.

Nu trok de « notaris » uit alle macht.

Stijns doodskreten klonken over de vlakke.

Maar niemand daagde tot zijn hulp op.

En Cartouche kende geen genade!

De strop verrichtte zijn akelig werk, en Liza staarde lachend naar dat verwrongen gelaat, dat stuiptrekkend lichaam.

Stijns noodgeschrei werd gesmoord.

De bendeleden zagen het schouwspel aan en roerden niet. Zij waren als versuft en verpletterd onder het afschuwelijke van het toneel.

— Hij is dood, zei Cartouche onverschillig.

Zo straft men verraders!

Liza geraakte in vervoering.

— Hij is dood! schreeuwde ze.

En als een furie danste ze om het lijk, trok aan de voeten, liet het lichaam bengelen en lachte maar.

En Cartouche lachte mee.

— Bravo! riep hij. Liza is een echt roverswijf... die heeft ten minste een hart! Notaris, neem er een voorbeeld aan.

Maar de verdoolde jongeling was doodsbлек.

Hij had vermoord...

Hij had schuld aan Stijns dood!

— Snijd Stijn af! zei Cartouche tot hem.

Weer schrok de jongeling.

— Ik kan er niet bij, stotterde hij.

— Bij alle duivels, klim dan op de boom!

De « notaris » omvatte de stam, maar hij beefde te veel, om zich omhoog te heffen.

— Ik zal u helpen! spotte de hoofdman.

Toen de « notaris » halverwege de stam was, trok Cartouche hem met een ruk omlaag.

De ellendeling wilde geestig zijn.

— Ge kunt niet klimmen! riep hij onder het luid gelach der aanwezigen. Morré, doe jij zijn werk.

Sus gehoorzaamde en liet het lijk van de ongelukkige op de grond vallen.

— Begraaf het nu, gebod de hoofdman tot zijn wachters. Morré en Liza komt mede in mijn hut.

Sus wist dat zijn list gelukt was. Cartouche vertrouwde hem weer.

Met de vrouw en de kapitein trad hij diens verblijf binnen. Cartouche haalde een fles wijn op.

— Wij drinken op Stijns dood ! zwetste hij. Sus, gezondheid, jongen !

— Gezondheid, kapitein !

— En vrede tussen ons.

— Vrede en vriendschap, kapitein !

— Ik ben te hard geweest voor u.

— Laten we er niet meer over denken, kapitein.

Ik heb ook veel gedaan, dat ik beter zou nagelaten hebben.

— Ge spreekt op het gebeurde met Liza ?

— Ja, kapitein. Ik was gister morgen als waanzinnig van nijd, maar 't is over... en ik heb het getoond ook.

— Ja. Bah, Sus, er zijn nog meisjes, zoek u een schone vrouw... maar ook een roverswif.

Zo bleef het waardig drietal een tijd drinken en babbelen, tot Morr e eindelijk vertrok.

— Luitenant ! groette Cartouche.

— Gelijk vroeger, kapitein !

Na Morr e's vertrek werd de roversbaas weer somberder.

Hij dacht aan Clothilde's open graf.

Wat was er daar gebeurd ? En de drie gedaanten ?

Ook was hij bekommerd om de oude Morr e, die nog niet van Antwerpen teruggekeerd was.

Tegen de avond werd Cartouche weer koortsachtig.

— Ge zijt niet wel, slaap eens rustig en lang, zei Liza bezorgd.

— Een kapitein mag niet ziek zijn, snoefde de kapitein. 't Is niets, Liza.

— Maar ge zult ziek worden.

— Nooit !

— Wat belet u vroeg ter ruste te gaan. Ge zijt zeker zeer vermoeid.

Cartouche snoefde nog wel, maar hij volgde toch de raad zijner vrouw en legde zich te bed.

Spoedig sluimerde hij in, maar angstige dromen benauwden zijn slaap.

Hij zag weer de drie gestalten over de heide draven, drie witte gedaanten.

Maar ze vielen neer, werden opgenomen en weggedragen.

Nu lagen ze in een kerker. Ze waren dood en veel mensen kwamen naar hen zien.

Cartouche schrok. In een dier gedaanten herkende hij zich zelve. En de beide anderen waren Stijn en Sus Morr e.

Met een wilde kreet sprong Cartouche op.

Liza vroeg sidderend :

— Wat is er ?

— Zijn ze weg... zijn ze weg ?

— Wie, Mathijs ?

— Leef ik nog... lig ik daar niet met Stijn en Sus Morr e ? hernam hij woest.

— Wat bedoelt ge, Mathijs ?

THE OFFICIAL

BAKELANDT

LES
ÉLÉGANTS

www.bakelandt.com

- O, ik heb zeker gedroomd, zei Cartouche rustiger, nu hij Liza herkende. Hij nam haar hoofd tussen zijn handen en zoende hartstochelijk haar gelaat.
- Liza, ge zult bij me blijven, niet waar? vroeg hij smekend.
- Maar natuurlijk, Mathijs.
- Gij gaat niet heen?
- Neen, neen! Slaap nu weer, ge zijt zeker zeer ziek.
- Ja, ik zal slapen, maar ge blijft bij me!
- Ik zweer het u, zijt ge nu tevreden?
- Ja.

— Uw hoofd is warm! sprak Liza, terwijl zij over zijn voorhoofd streek. Ge hebt koorts.

- 't Zal gauw over zijn.
- Rust dan wat.

— Mijn slaap, Liza, is onrustig. De laatste gebeurtenissen hebben mij wat zenuwachtig gemaakt. Ik verkeerde steeds in een opgewonden toestand en de hoog mag niet altijd gespannen staan. Met wat rusten zal het wel gedaan zijn.

- Ja, rust wat, Mathijs.

Cartouche de hoofdman der Pijpelheide was bevreesd, en hij zocht bescherming bij zijn vrouw.

Een man stond bij de hut en leunde 't oor tegen de vensterruit.

't Was Sus Morré.

Hij verstond alles.

— Lafaard, ellendige lafaard! siste hij. Hij is bang... Liza moet hem beschermen.

Ha! Liza zal de mijne worden en toch vrouw van de roverkapitein zijn!

Morré liet zich op de grond zakken en op handen en voeten sloop hij weg, ongezien door de schildwachten, die de lange nacht hier moesten staan, en altijd maar aan Stijn dachten, Stijn, de oproerige rover, die zo zwaar gestraft was geworden.

Wat verder in een ellendige hut lag nog iemand in vreselijke angst rusteloos op zijn leger te woelen, zonder de slaap te kunnen vinden.

't Was de « notaris ».

— Ik heb Stijn gedood... ik heb een mens vermoord! stormde het in zijn hart.

En hij zag weer de geboeide gevangene, hoorde zijn doodsgeschrei, en hij sidderde.

Hij zag het lijk aan de boom, dat verwrongen gelaat met de wijde, starende ogen!

— Stijn, vergiffenis, ik kon het niet helpen! jammerde de ongelukkige. Stijn, kom mij niet tegen! Deernis, Stijn!

Zo jammerde de notaris, die uit een deftige familie, na een losbandig leven, te midden der binders was verdwaald.

— Ik ga hier weg! dacht hij dan. Ik kan hier niet meer leven.

Maar waarheen zou hij gaan?

Hij mocht niet meer in de samenleving terugkeren, hij was reeds een veroordeelde.

Ook voor de « notaris » brak een lange nacht van foltering aan...

THE GREAT BRITISH EMERALD
J. L. GARDNER
HANELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955